

Yasemin Birgöl Demir, Zeki Nacakcı
Mehmet Akif Ersoy University, Burdur-Turkey
yaseminbrgl@gmail.com; znacakci@gmail.com

DOI	http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2019.14.1.D0226	
ORCID ID	0000-0003-2500-4895	0000-0003-0791-4641
CORRESPONDING AUTHOR	Yasemin Birgöl Demir	

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN 2017-2018 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ PROGRAMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

ÖZ

Bilindiği gibi MEB örgün eğitimde uyguladığı öğretim programlarını, gelişen ve değişen dünya koşullarına göre yenilemekte ve güncellemektedir. Bu kapsamda MEB 2017-2018 yılından itibaren uygulanmak üzere ortaokul müzik programlarını da yenileyerek ilgili kurumlarında uygulama başlamıştır. Buna göre bu çalışmada, 2017-2018 yılında yürürlüğe giren "Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programının" kazanımları, işlevselliği, ülkemiz milli eğitim politikalarıyla olan tutarlılığı, vb. Değişkenler bakımından müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda irdelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada Mardin ili ve merkez ilçelerindeki ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşleri ele alınmıştır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmış, elde edilen verilere içerik analizi yapılmıştır. Çalışmada kullanılan görüşme yöntemi ile müzik öğretmenlerinin, yeni müzik dersi öğretim programına yönelik yaklaşım ve görüşleri belirlenerek bu yöndeki beklentiler ve öneriler tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma, 2017-2018 yılında uygulamaya konulan Ortaokul müzik dersi öğretim programı ile ilgili ilk görüşlerin belirlenmesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Program, Müzik Dersi, Öğretmen Görüşleri, Müfredat

VIEWS OF MUSIC TEACHERS FOR 2017-2018 PRIMARY EDUCATIONS CURRICULUM

ABSTRACT

As known, Ministry of National Education modernizes and updates the curriculums used during formal education process in accordance with improving and changing worldwide conditions. Within this context, it has modernized the Music lesson curriculums in Middle Schools to apply dating from 2017-2018 and has started to apply them in related institutions. Accordingly, in this study the attainments, functionality, consistency with national educational policies, etc. of "the Music lesson curriculums in Middle Schools" are aimed to examine in accordance with the views of Music teachers. The views of Music teachers at middle schools in Mardin province and its central districts were taken into consideration in the study. The semi-structured interview method was used, and content analysis for the acquired data was made. With the interview method used in this study, the approaches and views of music teachers for the new music lesson curriculum have been determined and the related expectations and suggestions have been tried to identify. The study is significant to determine the first views for the updated curriculum which was come to force in 2017-2018.

Keywords: Middle School, Curriculum, Music Lesson, Views of Teachers, Syllabus

How to Cite:

Demir, Y.B. ve Nacakcı, Z., (2019). Müzik Öğretmenlerinin 2017-2018 Ortaokul Müzik Dersi Programına Yönelik Görüşleri, Teknik Ve Yaklaşımlar, **Fine Arts (NWSAFA)**, 14(1):60-70, DOI: 10.12739/NWSA.2019.14.1.D0226.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Birey olarak her insan seslerle örölü bir çevrede doğar ve bu çevrede insan; değişik olan sesleri algılar, yorumlar ve biçimlendirir. Bu anlatım biçimlerinden biri müziktir. Müzik, insanların duygu ve düşüncelerini anlatan bir ifade şekli olduğu kadar, toplumların kültürlerini de yansıtır. Uçan'a göre "Müzik, bireyi ve toplumu besleyen başlıca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik kültürü ve müzik eğitimi, onu oluşturan-gerçekleştiren insanla birlikte gelişken ve dönüşken bir özellik gösterir. Müzik eğitimi ise bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir" (Uçan, 1997). Müzik eğitiminin yaratıcılık, duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade etme, kendine saygı gibi kişinin özgüvenini arttırıcı özellikler taşıması ayrıca bireyin kendini kanıtlamasına, kendini gerçekleştirmesine, yaşamı zenginleştirmesine ve böylece kendisine daha sağlıklı ve mutlu bir yaşam kurmasına olanak sağlaması gibi özellikleri de bu fikri destekler niteliktedir (Uçan, 1996). Müzik dersinde beklenen hedeflere ulaşılmasında; fiziki ve çevresel etkenler, okulun sahip olduğu imkanlar, öğrencilerin hazır bulunuşlukları, müzik dersine olan ilgi ve tutumları önemli olduğu kadar müzik dersinde uygulanması planlanan öğretim programındaki hedef kazanımlar, programda yer alan genel amaçlar ve bu amaçlara yönelik ders saati süreleri gibi değişkenler etkili olmaktadır. Bu nedenle okullarda verilen müzik eğitimi ne kadar planlı ve çağa uygun olursa bireyin müzik dersine yönelik algısı, yaklaşımı ve yaşantısı da o kadar olumlu olacaktır. Gelişmiş ülkelerde müzik başlı başına bir eğitim alanı ve aracı olarak algılanmaktadır. Müzik derslerinde temel amaç bireyin yaratıcılığını arttırmak ve geliştirmektir. Bu amaçla müzik dersleri öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenlenmekte, onların mümkün olduğunca katılımcı olmaları sağlanmaya çalışılmaktadır (Fischer, 1995:184). Ülkemizde müzik eğitimi müzikle toplum arasındaki bağı kurabilme, uluslararası müzik kültürünü tanıyabilme, kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme, iyi bir müzik üreticisi olabilme becerilerinin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Müzik eğitiminin söz konusu amaçlarına tam olarak ulaşabilmek için nitelikli bir müzik eğitiminin tasarlanması, gerçekleşmesi ve uygulanması gerekmektedir. Bu süreçte temel alınan başlıca kaynak şüphesiz ki müzik dersi öğretim programıdır. Ülkemizde genel müzik eğitimi kapsamında ilköğretim müzik dersi öğretim programı kullanılmaktadır. Bu program Cumhuriyet döneminden itibaren pek çok değişim geçirmiş, son olarak 2006 yılında yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda hazırlanmış ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilerek 2007-2008 öğretim yılı itibariyle de yürürlüğe girmiştir (Bulut ve Gülsoy, 2016:639). Ülkemizde 2017-2018 yılında yapılan genel müfredat değişikliği ile öğretim programları yeniden güncellenmiş, ilköğretim-ortaokul müzik dersi öğretim programı en güncel hali ile 2017-2018 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe konmuştur. Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne uygun olarak hazırlanan ilköğretim- ortaokul müzik dersi öğretim programında öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkan sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla sağlamak,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,

- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişmelerinin sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme, söyleme ve enstrümanla çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklal Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerine kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır (MEB Müzik dersi öğretim Programı, 2017:6-7).

2017-2018 yılında uygulamaya konulan ilkököl- ortaoköl öğretim programında belirtilen amaçların gerçekleştirilmesine yönelik güncellemeler yapılmış, temel felsefi yaklaşımı oluşturulmuştur. Öğretim programında değerler eğitimi ayrı bir başlık altında ele alınmıştır. Dersin işleniş sürecinin esneklik anlayışı içinde oluşturulabileceği konusunda değişiklik yapılmış, öğrencilerin bireysel özelliklerine ve toplumsal yaşantılarına yol gösteren bir yöntemin içerdiği öğretim programı oluşturulmuştur (MEB, 2017). Ülkemizde yapılan literatür taramasında müzik dersi öğretim programı ile ilgili bazı çalışmalara rastlanmıştır. Türkiye'de ilköğretim müzik dersinin çözümlenmesi (İlhan, 2015), İlköğretim 2. Kademe müzik öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programına yönelik görüşleri (Koroğlu, 2014), 2006 müzik dersi öğretim programı ve yeni yaklaşımlar (Albuz, Akpınar, 2009) ile ilgili çalışmalar bulurken 2017-2018 ortaoköl müzik dersi öğretim programına yönelik öğretmen görüşlerinin alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buradan hareketle 2017-2018 yılında yürürlüğe giren "Ortaoköl Müzik Dersi Öğretim Programının" kazanımları, işlevselliği, ülkemiz milli eğitim politikalarıyla olan tutarlılığı, vb. Değişkenler bakımından incelenmesi, yeni program hakkındaki öğretmen görüşlerinin tespit edilmesi gerekliliğinin hissedilmesi bu çalışmanın dayanağı olmuştur.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Araştırma müzik öğretmenlerinin 2017-2018 eğitim öğretim yılında yürürlüğe giren ortaoköl müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşlerinin alınması, bu görüşler doğrultusunda öneriler ve bakış açısı sağlaması bakımından önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, 2017-2018 yılında ilk kez yürürlüğe giren "MEB Ortaoköl Müzik Dersi Öğretim Programına" yönelik programın uygulayıcısı müzik öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırma Mardin ili merkez ilçelerindeki devlet okullarının ortaoköl kademesinde en az bir yıllık görev yapan müzik öğretmenleri ve ortaoköl müzik dersi öğretim programı ile sınırlıdır.

3. METOT (METHOD)

3.1. Araştırmanın Modeli (Model of the Research)

Bu araştırmada betimsel araştırma modeli kullanılmış, nicel ve nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır. Betimsel araştırmada; ilgi duyulan bir konu hakkında detaylı bilgi toplama ve konuyu tanımlama amaçlanır. Olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, gurupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan araştırmalardır(Punch 1998).

3.2. Çalışma Grubu (Working Group)

Araştırmanın çalışma gurubunu Mardin Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda en az bir yıldır görev yapan müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada Mazıdağı16, Kızıltepe 5, Savur 4, Derik 3, Dargeçit 2, Midyat 2, Nusaybin 2, Ömerli 2, Yeşilli 2 ve Mardin merkezden 10 olmak üzere toplam 38 müzik öğretmeni görüş belirtmiştir.

3.3. Veri Toplama Aracı (Data Collection Tool)

Araştırmada, 2017-2018 yılında yürürlüğe giren ilkokul- ortaokul Müzik dersi öğretim programı ile ilgili öğretmen görüşlerini almak için "Yarı yapılandırılmış görüşme formu" kullanılmıştır. Görüşme formu 5 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Görüşme soruları 3 alan uzmanının görüşü olarak tasarlanmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler ses kaydı ile kaydedilmiştir. Görüşmede Mardin'de en az bir yıldır görev yapan müzik öğretmenlerinin söz konusu ortaokul müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri ve programa yönelik yapılan güncellemeler ile ilgili düşünceleri alınmıştır. Araştırmada Müzik öğretmenlerinin eklemek istedikleri veriler de dikkate alınmıştır.

3.4. Verilerin Analizi (Data Analysis)

Görüşmelerden elde edilen veriler "içerik analizi tekniği" kullanılarak analiz edilmiştir. "İçerik analizi, insanların söyledikleri ve yazdıklarının açık talimatlara göre kodlanarak nicelleştirilmesi sayısallaştırılması süreci olarak tanımlanabilir. Bu yaklaşımın özünde yazılan ve söylenenlerin kategorileştirilmesi ve ne sıklıkta olduklarını saymak yatar" (Balci, 2001:209). Yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen veriler ile taslak kod listesi oluşturulmuştur. Elde edilen veriler anlamlı birimler halinde sınıflandırılmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Araştırmada, Müzik öğretmenlerinin 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında yürürlüğe giren müzik dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri ve önerileri alınmak istenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmede hazırlanan sorulara alınan cevapların bazıları birebir müzik öğretmenlerinin ifadelerine göre örnek amaçlı yazılmıştır. Örnek amaçlı yazılan cümleler, öğretmenlerin isimlerinin verilmemesi için öğretmenler (Ö1), (Ö2), ... şeklinde ifade edilmiştir. Bu maksatla Müzik öğretmenlerine sorulan 5 açık uçlu soru ya ilişkin verilerden elde edilen örnekler, bulgular ve yorumlar şöyledir;

- **Soru 1:** 2017-2018 yılında yürürlüğe giren müzik dersi öğretim programını incelediniz mi, sizce 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ile arasındaki farklar nelerdir?
 - o Evet inceledim, esneklik ilkesine yer verilmiş, Ölçme değerlendirme kısmında bireysel farklılıklarının öneminden bahsedilmiş, felsefi yaklaşımlarda teknolojik gelişim çerçevesinde yeniliklerden bahsedilmiş, yakından uzağa

ilkesinin üzerinde durulmuş, değerler eğitimine ayrı bir önem verilmiş. (Ö2)

- o Evet biraz inceledim, İstiklal Marşı'na daha çok önem verilmiş, çocuklara yazdırıyor kitapta İstiklal Marşı'nı... Çalgı öğretimine daha az yer verilmiş buna rağmen dinleyerek-söyleyerek öğrenmeye önem verilmiş. Ayrıca kitaplarda şarkı ve türkü erozyonu olduğunu düşünüyorum. (Ö8)
- o Evet, 5. Sınıflara gelen kazanımlar öğrenci düzeyinin çok üzerine çıkmış, çalgı öğretimi süresi az, 2006 yılından bu yana kullanılan programa nazaran teorik bilgiler artmış, eserler seviyeye uygun değil. (Ö13)
- o İnceleyemedim, seminer verilmedi dolayısıyla ne gibi değişiklikler var bilmiyorum. (Ö14)
- o Evet inceledim. Daha basite indirilmiş yüzeysel bilgiler içeriyor... Gereken müzikal bilgilerden yoksun müzik kültürü açısından yetersiz.
- o Bir önceki programdaki çok seslilik ve popüler müzik konuları yok sayılacak duruma getirilmiş ve daha çok Osmanlı ve dini müzik içerikli konular eklenmiş. Halk müziği konuları eklenmiş, Türk halk müziği ozanlarına ve türkülerine yer verilmiş.
- o Evet artık yerel unsurlara daha fazla yer veriliyor. Sanatçılarımı ve müziğimiz daha fazla ön plana çıkıyor.

Tablo 1. Birinci soruya ilişkin öğretmenlerin kullandıkları ifadelerin genel dağılımı

(Table 1.General distribution of the expressions used by the first teachers to the first question)

Öğretmenlerin Kullandıkları İfadeler	Kullanılma Sıklığı
Evet İnceledim	24
Hayır İnceleyemedim	14
Türk Müziğine Daha Fazla Yer Verilmiş	10
Değerler Eğitimine Önem Verilmiş	8
Müzik Kültürü Açısından Yetersiz	7
Çok Seslilik ve Popüler Müzik Konuları Az	5
Çok Fazla Bir Değişiklik Görmedim	5
Tasavvuf Müziği Daha Ön Planda	4

Görüş örnekleri ve Tablo 1'den de anlaşılacağı üzere, görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu ifadelerinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında yürürlüğe giren ortaokul müzik dersi öğretim programını incelediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yaklaşık %36'sı programı incelememediğini ve bu konuda herhangi bir bilgiye sahip olmadıklarını, zümre toplantılarında bilgilendirilmediklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu yeni öğretim programında yapılan güncellemelerden haberdar oluklarını belirtmişler, bununla birlikte çok seslilik ve popüler müzik konularının azaldığını, Türk müziği makamlarına ve tasavvuf müziğine daha fazla yer verildiğini belirtmişlerdir. Yine öğretmenlerin yaklaşık %18'i programın müzik kültürü edinme açısından yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmada görüş belirten müzik öğretmenlerinden bir kısmına göre, daha önce kullanılan müzik dersi öğretim programından farklı olarak, yeni müfredatta Türk müziği konularına daha fazla yer verildiği, değerler eğitimine önem verildiği söylenebilir. Buna göre 2017 yılında güncellenen müzik dersi öğretim programı ile ilgili müzik öğretmenlerine yeterli bilgi verilmediği söylenebilir.

- **Soru 2:** 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında yürürlüğe giren ortaokul müzik dersi öğretim programında yapılan değişiklikler ile ilgili ne düşünüyorsunuz?
 - o Yararlı buluyorum önce kendi müziğimizi ve sanatçılarımızı bilip yakından uzağa evrensel değerleri kavramamız gerekir diye düşünüyorum. (Ö1)
 - o Kültürlerimizi yansıtan bazı sanatçılarımızın önemi azaldırılmış. (Ö15)
 - o İstersen enstrüman kullanabiliyorsun eskiden zorunluydu. Her okulun alım gücü aynı değil bu bakımından programa getirilen esneklik ilkesi iyi oldu, 6, 7 ve 8. Sınıftaki şarkılarda güncellenmeli özellikle dünya müziği konusunda güncellemeler yapılmalı. (Ö18)
 - o Çok fazla bir değişiklik göremiyorum daha iyi olabilir. (Ö25)
 - o Çocukların bireysel farklılıklarına dikkat çeken yönlerini beğendim. (Ö23)
 - o Derslerin içeriği öğrencilerin tam kapsamlı öğrenme niteliklerine uygun değildir. Bunun sebebi temel bilgilerin çabuk geçilip daha geniş yelpazede öğrenim amaçlanmasıdır. (Ö11)
 - o Programın daha sade bilgiler içermesi, zorluk derecesinin daha da düşürülmesi gerekmektedir. Öğrencilerle çalgı çalmaya yönelik bir programın geliştirilmesi gerekmektedir. Program içeriğinde bulunan konuların öğrenci düzeyinin üzerinde olmaması gerekmektedir. Türk halk müziği ve dünya müziklerine programda biraz daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. (Ö20)
 - o Pek iyi olmamış beklentimi karşılamadı. 5. Sınıf kitabında yer alan "biliyor musun?" kısımları gayet güzel ilgi çekici, farklı bir değişiklik göremedim. (Ö14)

Tablo 2. İkinci soruya ilişkin öğretmenlerin kullandıkları ifadelerin genel dağılımları

(Table 2. General distribution of the expressions used by the secondary teachers to the second question)

Öğretmenlerin Kullandıkları İfadeler	Kullanılma Sıklığı (f)
5. Sınıflara Makam Bilgisi Kazanımı Ağır	26
Şarkılar Güncellenmeli	17
Yeterli Eser Yok	15
Programın Aceleye Geldiğini Düşünüyorum	11
Eğitici Öğretici Olmaktan Uzak, Akılda Kalıcı Değil	10
Ders Saati Az Programın Hakkını Vermek Zor	9
Yararlı Buluyorum	7
Türk Müziği ve Makam Bilgisinin Eklenmesi İyi Olmuş	5
İstiklal Marşı'nı Doğru Okumaya Özen Gösterilmiş	5
Sadeleştirilmiş	4

Görüş örnekleri ve Tablo 2'den anlaşılacağı üzere; Görüşmeye katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu ifadelerinde programda yer alan eserlerinde güncellenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinin yaklaşık %28'i programın aceleye geldiğini belirtirken, %18'i programda yapılan güncellemeleri yararlı bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yine görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinden bir kısmı programda güncellenen Türk müziği makamlarına yönelik güncellemeleri ve İstiklal Marşı'nın öğretiminde yapılan değişiklikleri olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. Müzik öğretmenlerinin yarısından fazlası yeterli eser olmadığını, şarkıların güncellenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Buna göre görüş belirten müzik öğretmenlerinin bazıları programda yapılan değişikliklerden memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Ancak Tablo 3'te ki verilere göre

müzik öğretmenleri genel olarak programda yer alan değişiklikler ile ilgili olumsuz ifadeler kullanmışlardır. Bu sonuca göre programın bir bütünlük sağlaması ve öğretmen ve öğrenci ihtiyaçlarını karşılaması amacı ile öğretmen görüşleri alınarak tekrar değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

- **Soru 3:** 2017-2018 ortaokul müzik dersi öğretim programının uygulanabilir nitelikte olduğunu düşünüyor musunuz. Bu konu hakkında olumlu- olumsuz olarak değerlendirdiğiniz durumlar nelerdir?
 - o Hayır, mümkün değil. Materyal eksikliği, olanaklar, bilgi eksikliği, okulların çoğunda müzik sınıfı yok. (Ö14)
 - o Uygulanabilir nitelikte diyebiliriz, ancak ilkokul seviyesindeki öğrenciler müzik dersini öğrenme yetersizliğinden kaynaklı, ortaokulda istenen seviyeye ve hedefe ulaşmak zor. (Ö2)
 - o Programı uygulamada sıkıntı görmüyorum ancak şarkılar güncelleştirilmeli. (Ö18)
 - o Programı uygulama için ders saatlerinin yetersiz olduğunu düşünüyorum, Değerler eğitimine programda ayrıca önem verilmesi iyi olmuş. (Ö15)
 - o Öğretim programlarının uygulanabilir olduğunu düşünmüyorum. Detaylı incelenip daha eğlenceli hale getirilebilir. (Ö25)
 - o Öğretim programının nitelikleri zengin olmakla birlikte okullarda bu programa uygun materyal eksikliği programı uygulanabilir olmaktan çıkarmaktadır. (Ö23)
 - o Tabii ki uygulanabilir değil, zaten içinde bulunduğumuz durumun zorluklarından ötürü çok zorlanıyoruz birde programın zorluğu eklenince işimiz zorlaşıyor. (Ö17)

Tablo 3. Üçüncü soruya ilişkin öğretmenlerin kullandıkları ifadelerin genel dağılımı

(Table 3. General distribution of the expressions used by the related teachers to the third question)

Öğretmenlerin Kullandıkları İfadeler	Kullanılma Sıklığı (f)
Bazı Kazanımların Düzeyleri Zor	19
Materyaller ve Okulun İmkanları Uygun Değil	16
Daha Eğlenceli Hale Getirilebilir	15
Şarkılar Güncellenebilir	13
Ders Saati Süresi Yetersiz	13
Öğrencilerin Müzik Kültürü Kazanımlarına Önem Verilmemiş	12
Evet Uygulanabilir	11
Uygulanabilir Değil	9

Görüş örnekleri ve Tablo 3'den anlaşılacağı üzere, görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinin bir kısmı(%23) müzik dersi öğretim programının uygulanabilir olmadığını düşünmektedir. Görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinin %42 si okulda materyal ve diğer imkanların yetersiz olduğunu, %31'i öğrencilere müzik kültürü kazandırma açısından yetersiz olduğunu, %50'si bazı kazanımlar düzeyleri bakımından zor olduğunu, %34'ü ders saat süresinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Yine müzik öğretmenlerinin %28'i programın uygulanabilir olduğunu düşünmektedir. Ayrıca Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin bir kısmı müzik dersinin daha eğlenceli hale getirilmesi ve şarkıların güncellenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Genel olarak değerlendirmek gerekirse, görüş belirten müzik öğretmenlerinden bazılarının programın içeriği ile ilgili olumsuz ifadeler kullandıkları görülmektedir. Bu bulgulara göre programın genel olarak tüm sınıf düzeylerini kapsayacak şekilde ilkokuldan

itibaren tekrar incelenmesi ve müzik öğretmenlerinin görüşleri ve öğrencilerin beklentileri doğrultusunda 6, 7 ve 8. Sınıf müzik kitaplarının da incelenip beklentiler doğrultusunda düzenlenmesi gerektiği söylenebilir.

- **Soru 4:** Programda Türk müziğine yönelik güncellemeler hakkında ne düşünüyorsunuz?
 - o Çok fazla değişiklik olduğunu düşünmüyorum. Bazı güncel sanatçıları tanıtmak faydalı. (Ö10)
 - o Türk Müziği güncellemeleri nezdinde ozan ve türkü eklemelerinin yerinde olduğunu düşünmekteyim. Makamların ortaokul düzeyindeki öğrencilere ağır geldiğini düşünmekteyim. (Ö20)
 - o Yani Türk müziği konusunda sıradan anlatılmış gibi, makamlarla alakalı bilgi verilmiş güzel ama bu öğrenciler temel eğitimde eksik. (Ö14)
 - o Tabii ki olumlu düşünüyorum çocuklar kendi müziklerinin tanıyacaklar öğrenecekler. (Ö13)
 - o Çocukların seviyelerine uygun değil makamların açılımı gereksiz. (Ö1)
 - o Daha fazla Türk müziği eserleri olmalıdır. Dünyanın tüm ülkeleri önce kendi ezgilerinin sonra dünya ezgilerinin öğrenir ve eğitir. Bu konuda yetersiz olduğunu düşünüyorum. (Ö21)
 - o Zor öğrenmek de öğretmek de zor müzik eğlencedir, rahatlamadır. (Ö7)
 - o Yerinde buluyorum. Bir Türk müzikçi olarak değerlerimizi yaşatmak adına öğrencilerimize Türk müziğini sevdirmek asli görevimiz. (Ö9)

Tablo 4. Dördüncü soruya ilişkin öğretmenlerin kullandıkları ifadelerin genel dağılımı

(Table 4. General distribution of the expressions used by the illegal teachers to the fourth question)

Müzik Öğretmenlerinin Kullandıkları İfadeler	Kullanılma Sıklığı (f)
Öğrencilerin Temel Müzik Eğitimi Yok	25
Programdaki Şarkı ve Türküler Güncellenmeli	22
Öğrencilerin Kendi Müzik Kültürünü Tanımasını Olumlu Buluyorum	19
Öğrencilere Türk Müziği Ağır Gelebilir	12
Konular Daha Basit Şekilde Anlatılabilir	5

Görüş örnekleri ve Tablo 4'den anlaşılacağı üzere Müzik öğretmenleri programda Türk müziğine yönelik güncellemeleri olumlu bulduklarını belirtmişlerdir. Ancak Türk müziğine ilişkin güncellemelerde müzik öğretmenlerinin %65'i öğrencilerin temel eğitim açısından yetersiz olduğunu, %57'si programdaki şarkı ve türkülerinde genel olarak güncellenmesi gerektiğini, %13'ü ise kazanımın 5. Sınıf müzik kitabında daha basit bir yöntemle anlatılması gerektiğini belirtmişlerdir. Yine müzik öğretmenlerinin %31'i Türk müziğine ilişkin konuların, 5. Sınıf düzeyindeki öğrenci seviyelerinin üstünde olduğunu belirtmişlerdir. Buna göre 5. Sınıf müzik dersi kitabında yer alan Türk Müziğine ilişkin kazanımları öğrencilere kalıcı olarak kazandırmak amacı ile Türk müziği eser örneklerine ders kitaplarında daha fazla yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

- **Soru 5:** Size göre bu programın Türk müziği kazanımlarını uygulamada (Örneğin makam bilgisi uygulamaları, vb.) mevcut müzik öğretmenlerinin eksikleri var mıdır?
 - o Üniversitelerde batı müziği eğitimini daha ağırlıklı gördüğümüz için makam bilgisi eksikliği mutlaka oluyor. (Ö8)
 - o Bence yoktur varsa da öğretmen kendini geliştirerek araştırıp öğrenebilir ve bunları öğrencilere aktarabilir. (Ö9)
 - o Bence, öğretmenlerin üniversitedeki gördükleri programdan kaynaklı eksikleri vardır.
 - o Müzik öğretmeninin çok eksikliği olduğunu düşünmüyorum. Okullarda müziğe verilen önem artarsa öğretmenler daha iyi bilgi aktarabilir. (Ö25)
 - o Öğrencilerin hazır bulunuşluklarını yetersiz buluyorum. Öğretmenler bir şekilde bu kazanımları verebilecek yeterliliğe sahiptirler. (Ö11)
 - o Sadece makam bilgisi, vb. zorlamıyor öğretmeni, kitaptaki örnekler, derslere verilen süre, sınıf mevcudu 10-15 kişi gibi düşünülmüş.. Bize yirmili yaşlarda verilen bilgiyi çocuklara vermeye çalışmak doğru değil bence. (Ö7)

Tablo 5. Beşinci soruya ilişkin öğretmenlerin kullandıkları ifadelerin genel dağılımı

(Table 5. The General distribution of the expressions used by the illegal teachers to the fifth question)

Öğretmenlerin Kullandıkları İfadeler	Kullanılma Sıklığı (f)
Öğretmenlerin, Lisans Öğretim Programından Kaynaklı Eksikleri Vardır	28
Öğretmen Kendini Geliştirebilir	12
Kazanımların Uygulanması Zor	8
Müzik Eğitime Verilen Önem Az	8
Öğretmen Yeterlidir	7
Öğrencilerin Hazır Bulunuşlukları Yok	6

Görüş önerileri ve Tablo 5'dan anlaşılacağı üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin %73'ü öğretmenlerin üniversitelerdeki öğretim programından kaynaklı Türk müziği bilgilerinin eksik olduğunu belirtmişlerdir. Müzik öğretmenlerinin %21'i kazanımları uygulamanın zor olduğunu, %15'i öğrencilerin hazır bulunuşluğun olmadığını, %21'i de müzik eğitime verilen önemin az olduğunu, %38'i öğretmenlerin eksikleri olsa bile kendilerini eğitip geliştirebileceklerini belirtmişlerdir. Yine müzik öğretmenlerinin %18'i Türk müziğine yönelik uygulamalarda öğretmenlerin yeterli olduklarını ifade etmişlerdir. Buna göre Müzik öğretmenlerinin çoğunun programda yer alan Türk müziği kazanımlarına yönelik uygulamaları kazandırmakta zorluk çektikleri veya yeterli olmadıkları görülmüştür. Bu durumda müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğretim programlarının da ortaokul müfredatına uygun güncellenmesi gerektiği söylenebilir.

7. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Müzik dersi öğretim programına yönelik öğretmen görüşlerini tespit etmek üzere yapılan bu araştırmanın sonuçlarına göre 2006 yılında yürürlüğe giren eski ve 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren yeni programın karşılaştırılması ve yapılan değişikliklere yönelik görüşlerinde, müzik öğretmenlerinin büyük çoğunluğu söz konusu programdan haberdar olduklarını ancak yapılan güncellemelerden yeteri kadar haberdar olmadıklarını belirtmişlerdir. Yapılan görüşmelerde müzik öğretmenlerinin çok az bir kısmı zümre veya kurum toplantılarında müfredata yönelik bilgi aldıklarını belirtmişlerdir.

Müzik öğretmenleri, ortaokul müzik dersi programında yapılan değişikliklere yönelik görüşlerinde, Türk müziği ve makam bilgisinin eklenmesini, İstiklal Marşı öğretimine daha fazla özen gösterilmesini yararlı bulduklarını belirtmişleridir. Bununla birlikte görüşmeye katılan müzik öğretmenlerinden bazılarının, ders kitaplarında yeterli eser olmadığı, var olan mevcut eserlerinde güncellenmesi gerektiği gibi konularda görüş birliği içinde oldukları görülmektedir.

Programının uygulanabilirliğine yönelik görüşlerde ise; müzik öğretmenlerinin %30'a yakın kısmı programın uygulanabilir olduğunu düşünmekte, yarısına yakın kısmı ise, programın uygulanabilirliğine yönelik olumsuz tutum sergilemektedir. Yine araştırmaya katılan müzik öğretmenleri, ders kitaplarında yer alan bazı kazanımları zor buldukları, okulun fiziksel koşulları ve materyal eksikliği nedeni ile programı uygulamada zorlandıkları ve ders saati süresini yetersiz buldukları anlaşılmıştır. Ancak söz konusu öğretim programının henüz yeni uygulamaya konulmuş olması nedeni ile müzik öğretmenlerinin bu görüşlerinde, önümüzdeki yıllarda yapılacak benzer bir soru ile daha sağlıklı değerlendirme yapılabileceği ön görülmektedir.

Programda Türk müziğine yönelik güncellemeler ve uygulanmasına yönelik görüşlerde ise; müzik öğretmenleri, öğrencilere Türk müziği kazanımlarını kazandırmada öğretmenlerin yeterli olmadığını, öğrencilerin ilkokulda edinmesi gereken temel müzik eğitimi bilgi ve becerilerini kazanmadıklarını, bu duruma paralel olarak müzik dersine yeteri kadar önem verilmediğini düşünmektedirler. Programda yer alan güncellemeler hakkında genelde olumlu yaklaşımlar sergilemekle beraber, programda yer alan bazı kazanımların özellikle 5. Sınıf öğrencilerine ağır geldiğini belirtmişlerdir. Müzik öğretmenleri 5. Sınıf öğrencilerinin oyun döneminde olduklarını ve eğlenerek öğrenmeleri gerektiğini, konuların daha basit şekilde öğrenciye aktarılması gerektiğini ifade etmişlerdir. "Köroğlu(2014),İlköğretim ikinci kademe müzik öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programına yönelik görüşlerinin yer aldığı araştırmasında; çocukların ilgisini çekecek gelişen ve değişen toplumun şartlarına uygun güncel şarkıların programa eklenebileceğini belirtmiş, öğrencilerin söylemekten zevk alacağı parçalara yer verilebileceğini, bunun için gerekli anket formları ile bilgi toplanıp ihtiyaç analizi yapılabileceğini önermiştir". Canbay (2007), İlköğretim müzik dersi öğretim programının gerektiği gibi algılanıp uygulanabilmesi için müzik öğretmeni yetiştiren kurumların eğitim programları toplumsal yapıda meydana gelen sosyo- kültürel değişimleri göz önünde bulundurarak yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yapılan araştırmada genel olarak öğretmenler müfredatta Türk müziği konularına ve değerler eğitimine önem verilmesini olumlu karşıladığı söylenebilir. Öğretmenlerin genel taleplerinden anlaşılacağı üzere, 2017 yılında güncellenen müzik dersi öğretim programı ile ilgili müzik öğretmenlerine hizmet içi kurslar ya da bilgilendirme toplantılarının yapılması gerekliliğidir. Yine görüşlerden anlaşılacağı üzere programın genel olarak öğrenciye müzik kültürü kazandırması bakımından zenginleştirilmesinin öğrencilere olumlu yansımalarının olacağı düşünülmektedir. Öğretmenlerin genel beklentileri programın sağlıklı uygulanabilmesi için müzik ders saatinin artırılması, müzik uygulamalarına yönelik teknik alt yapı ve materyal desteğinin sağlanması talepleri söylenebilir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, 28-30 Mart 2018 tarihleri arasında Kırkkale'de düzenlenen "1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Öğrenci Kongresi 2018" de sözlü bildiri olarak sunulmuş ve yeniden yapılandırılmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Albuz, A. ve Akpınar, M., (2009). 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ve Yeni Yaklaşımlar. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. Samsun, ss:1-9.
- Balcı, A., (2001). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem. Teknik ve İlkeler. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Canbay, A., (2007). Müzik Öğretmenlerinin 1994 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programına Yaklaşımları ve Görüşleri. Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi: Cilt:2, Sayı:2, ss:15,29.
- İlkokul-Ortaokul Müzik dersi Öğretim Programı, Ankara, 2018. Mufredat.meb.gov.tr
- İlköğretim 1/8 Müzik Dersi Öğretim Programı Devlet Kitapları Müdürlüğü, ss:5-7, Ankara, 2007.
- Kircioğlu, H.T., (2011). İlköğretim İkinci Kademe Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Müzik Öğretmeni Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale: Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi.
- Kocabaş, A., (1993). 1986- Lise Müzik Dersi Öğretim Programının Bölgesinde Görevli Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Çağdaş Program Geliştirme İlkelerine Göre Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Köroğlu, N., (2014). İlköğretim ikinci Kademe Müzik Öğretmenlerinin 2006 Müzik Dersi Öğretim Programına Yönelik Görüşleri. Sanat Eğitimi Dergisi: Cilt:2, Sayı:1, ss:128-141.
- Özdemir, N., (2006). İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutuna Yönelik İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özdemir, N., (2008). 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutuna Yönelik İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özgül, İ., (2015). Türkiye'de İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Çözümlemesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi, Eğitim fakültesi.
- Punch, K.F., (1998). Introduction to Social Research, Quantitative and Qualitative Approaches. London: Sage.
- Sever, G., (2006). Erken Keman Eğitimi Veren Öğretmenlerin (5-7 Yaş) Başlangıç Düzeyinde Sık Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara:Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.